

PROGRAM

V první polovině června ozvlátní Karlín poezie karlínských básníků či básní s Karlínem souvisejících. Karlínské obyvatelé a návštěvníky Karlína čekají drobná vystoupení a přednesy básní v ulicích.

23. červen

Karlínské náměstí (den založení Karlína)

Tento slavný den si připomeneme epizodami z dlouhé historie na území dnešního Karlína. V hudebním programu se setkáme s interprety, kteří mají ke Karlínu přímý vztah, mají ho rádi, nebo zde žijí.

od 16:00

Ivan HLAS

Slovo o Karlínu

Jiří BURIAN a projekt BOHEMIA

The Tap Tap

Odpoledne a večer připraví **PŘÍSTAV 186 00** hudební program **ČERNÁ DUŠE KARLÍNA**.

24. červen

Karlínské náměstí, od 10:00:

Ve spolupráci DDM hl. města Prahy a MČ Praha 8 bude připraven

BOHATÝ PROGRAM PRO DĚTI,

kolotoče, houpačky, dílničky, pozapomenuté hry, koncerty a divadélka.

V průběhu oslavy chystáme **VYHLÍDKOVÉ JÍZDY KARLÍNEM** ve slavnostním kočáře.

Výstavu **HISTORICKÝCH VOZŮ PRAGA** montovaných v Karlíně.

Podpisování vzkazů budoucím generacím do **ČASOVÉ SCHRÁNKY**.

Připravena bude slavnostní tabule s **POHOŠTĚNÍM** od občanů Karlína a **VYBRANÝCH KARLÍNSKÝCH RESTAURACÍ A KAVÁREN**.

Odpoledne se vypraví slavnostní **PRŮVOD** k ZŠ Lyčkovo náměstí, kde předá **ČASOVOU SCHRÁNKU** budoucím generacím, aby ji na dalších 100 let uložily u základního kamene budovy školy.

Na podiu vystoupí **ŠKOLNÍ PĚVECKÝ SBOR** a promluví představitelé Prahy 8.

V prostorách školy se uskuteční

PREMIÉRA DOKUMENTU TV REFLEGS

o historii a současnosti Karlína a ZŠ Lyčkovo náměstí.

Na hlavní scéně na Karlínském náměstí bude po celý den **PESTRÝ HUDEBNÍ PROGRAM A AUDIOVIZUÁLNÍ EXKURZ DO HISTORIE KARLÍNA**.

Odpoledne a večer proběhne v **PŘÍSTAVU 186 00 PŘÍSTAVNÍ ČTVRŤ**.

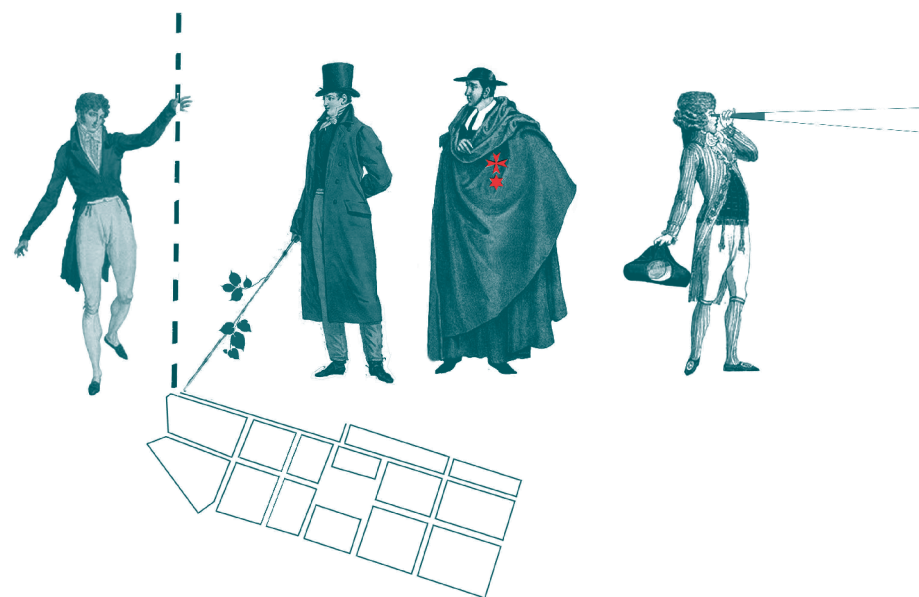
Oslavy 200 let Karlína

Dovolujeme si připomenout všem starousedlíkům karlínským, též všem nově se přistěhovavším a vůbec všem přátelům naší krásné čtvrti Karlín, že v letošním roce 2017, slaví naše první pražské předměstí dvě stě let od svého založení.

Proto bychom rádi toto významné jubileum oslavili různými společenskými a kulturními akcemi, které vyvrcholí

23. a 24. června 2017

Z DĚJIN KARLÍNA

Úchvatná pražská čtvrť Karlín má skutečně rozmanitou minulost. Střídají se v ní nezapomenutelné obrazy – klášterní pole a vinice, válečné vřavy pod městskými hradbami, povodně, portál kostela sv. Cyrila a Metoděje, souostroví s mlýnem, bezruční rytíři na střeše Invalidovny, detaily secesních fasád, lodě, svit obloukových lamp, spleené dělnické domky, hery a zastavárny, hvězdokupy vinářiček a kaváren, brownfields a čističi skleněných paláců visící na lanech... Jak se ty obrazy vrství a prolínaly? A co to letos slavíme?

DVOUSETLETÉ NAROZENINY KARLÍNA

Karlín byl založen 23. června 1817. Toho dne císař František I. potvrdil vznik prvního pražského předměstí nazvaného na počest jeho choti Karoliny Augusty: Karolinenthal. Jako české varianty názvu se střídaly Karolínino údolí, Karolinčany, Karolinov, Karlínov, Karlyň. Až počátkem 30. let 19. století se ustálil název Karlín, za jeho autora je považován František Palacký. Výše zmíněného dne také skončila historie Špitálska.

SMRŠTI NA ŠPITÁLSKÝCH POLÍCH

První zmínka o území dnešního Karlína je z roku 993: právě založený benediktinský klášter v Břevnově dostal od knížete Boleslava II. rozlehlé pozemky při Vltavě pod Vítkovem. Mniši tu založili a přes dvě staletí opečovávali pole, louky a zahrady. Po epizodě hospodaření řádu německých rytířů půdu darovala Anežka Česká roku 1235 svému **řádu Křižovníků s červenou hvězdou**, který později založil špitál sv. Františka pro chudé a nemocné u Juditina mostu. Jeho pozemkům se začalo říkat **Špitálská pole**, Špitálsko. Za Karla IV. kus území ukously městské hradby a na zbytku vyrostly vinice, chmelnice a podél Brandýské silnice hostince. Území pak střídavě pustošily vodní a válečné živly. Po husitských válkách se roku 1429 poničeného majetku řádu zmocnila staroměstská obec.

Nejhorší povodeň všech dob zasáhla Špitálsko roku 1432 a poblíž dnešní Štvanice vytvořila pět ostrovů. Roku 1474 dostal od Vladislava II. pozemky opět křižovnícký řád a nastala doba mlýnů, mydlářství, jirchářství, barvířství a také první papírny v Čechách. Epidemie „francouzské nemoci“ syfilidy a dalších chorob mezi městkou chudinou si na počátku 16. století vyžádala vznik rozsáhlého špitálu sv. Pavla za Poříčskou branou, ve stoletím následujícím všechno užitečné, co dosud na Špitálsku vyrostlo, pokosila zase třicetiletá válka. Po ní se začaly stavět nové mohutné městské hradby, nová Poříčská brána i obchodní cesta (dnešní Sokolovská ulice). Stavba sociálního zařízení **Invalidovna** podle plánů K. I. Dientzenhofera začala roku 1731 a i dostavěná pouhá jedna osmina projektu je dodnes působivá; ovšem údery osudu na našem území neustávaly: sedmiletá válka, poražené selské povstání, obrovská povodeň roku 1784... Novou éru, jež vyvrcholila založením Karlína, zahájily až osvícenské reformy Josefa II. na konci 18. století. Na počátku 19. století se na Špitálsku překotně stavělo, především dělnické domky u nových továren. Vznikl proto **regulační plán oblasti, který položil základy dnešního půdorysu Karlína**: rozvrhl ulice, náměstí, určil stavební a hygienické normy i maximální dobu stavby domu. Schválení regulačního plánu pak umožnilo skutečně brzký příchod onoho slavného dne, kdy vznikl Karlín.

KARLÍN. ROSTU, NERUŠIT!

Plán byl schválen 8. května 1817 a 23. června téhož roku císař František I. potvrdil založení prvního pražského předměstí Karolinenthal. Karlín si velmi postupně začal zvykat nejen na své jméno. Praha zažila největší promyšlenou výstavbu od založení Nového Města pražského v roce 1348; díky tomu má čtvrť dodnes jednotný ráz. **V první polovině 19. st. tak vznikl Karlín klasicistní a empírový.** V roce 1845 byl slavnostně zahájen provoz na pražsko-olomoucké železniční dráze, která vedla Karlínem a 20. 8. po ní přijel do Prahy **první vlak tažený parní lokomotivou.**

V letech 1846–49 byl díky stavbě tratě Praha – Dráždany vybudován železniční **Negrelliho viadukt**. Blízko něj vyrostla v téže době kasárna a **první plynárna v českých zemích**. Dne 15. 9. 1847 se tak díky Karlínu rozsvítilo v centru Prahy dvě stě plynových lamp veřejného osvětlení. **Kostel sv. Cyrila a Metoděje** byl postaven v pseudorománském stylu i díky vlasteneckému kruhu kolem Františka Riegra, má připomínat východní původ křesťanství u nás. Základní kámen byl položen roku 1854, ne zcela hotový kostel byl vysvěcen roku 1863, tisíc let po příchodu věrozvěstů. Kolem něj vyrostly veřejné sady s kašnou, o rok později byla vystavěna **židovská synagoga** v dnešní Vítkově ulici. Roku 1874 se Praha Karlínu otevřela – začaly se bourat městské hradby – a rok poté byl zahájen provoz na **první koňské tramvajové dráze v Praze** (z Karlína přes řetězový most, dnes Most legií, na Smíchov) i na dráze železniční z Dráždan na nové těšnovské nádraží. V poslední třetině předminulého století se objevila také sokolovna, chudobinec, divadlo Variété (Hudební divadlo v Karlíně) a Muzeum hlavního města Prahy s veřejnými sady.

KOUŘ Z KOMÍNŮ A SUTI

28. 3. 1904 byl Karlín povýšen na **samostatné město** a získal městský znak: dvouocasého lva na lodi. Ve městě žilo už přes dvacet tisíc obyvatel, přitáhl je průmysl (který postupně pohltil celou původní zemědělskou část), například strojířny Bretfield & Daněk, **elektrotechnický závod Františka Křížíka**, Zátkova továrna na šumivé nápoje, slévárny, tiskárny, cementárna, cukrovar, čokoládovna, lihovar, ale i **významný nákladní přístav**. František Křížík vyráběl pro Karlín pouliční lampy na zdobených obloucích, založil zde druhou elektrárnu v českých zemích, elektrifikoval karlínské tramvaje: **první elektrická tramvaj** vyjela v Karlíně 19. 3. 1896. Město se zahušťovalo směrem k Invalidovně, vznikly **Kaizlovky sady**, **dnešní Lyčkovo náměstí** s **moderní školou**, Národní dům a především

nevidaná sestava **secesních domů**. Prvním dnem roku 1922 byl Karlín připojen k Praze. V první polovině 20. století vznikaly především vysoké činžáky místo zbouraných nízkých domků a otloukaly se fasády; přístav byl zrušen. V rámci regulace Vltavy byla zasypána říční ramena, Rohanský ostrov připojen k souši a tok byl přeložen k holešovickému břehu, nakonec zmizely i zbylé menší ostrovy. V roce 1960 se Karlín podle nového územního uspořádání stal **součástí obvodu Praha 8**. Na území bývalého vojenského cvičiště na východ od Invalidovny vzniklo experimentální sídliště Invalidovna. Nastával plíživý úpadek čtvrti, dlažba byla přelita asfaltem, Křížíkovy lampy zmizely, Těšnovské nádraží přestalo fungovat roku 1972 a roku 1985 bylo jednoduše odstřeleno kvůli stavbě severojižní magistrály, té ostatně ustoupily i městské sady před Muzeem hlavního města Prahy. **Stavba metra** stála Karlín mj. dvacitku činžovních domů na Florenci, na konci 80. let vyrostl dnešní hotel Hilton. Čtvrť se potýkala s kriminální pověstí.

SLAVÍME

Po sametové revoluci se v Karlíně začalo zase stavět, někdy divoce a megalomansky. Developersky nejpřitažlivější byly (a jsou) rozlehlé nezastavěné plochy Rohanského ostrova, nové budovy ovšem vyvstaly i na místech domů, jež padly za obětí **povodním v roce 2002**. Stavěly se kancelářské i obytné budovy, převážně podél Pobřežní ulice, a přestavovaly staré průmyslové objekty (tzv. brownfields). Od hrůzného zážitku povodní se čtvrť začala rychle proměňovat. Fasády se projasňují, občanská vybavenost roste, kulturní nabídka a společenská aktivita obyvatel také. Z Karlína se stala nadmíru oblíbená část Prahy, spojující výhody moderního života s krásou opečovávané staré zástavby. Ožívají břehy řeky, byl obnoven přívoz na Štvanici a do Holešovic, sportovní život se z tradičních karlínských hřišť přesouvá do přírody, využívána je cyklostezka A2. Karlín prosperuje. **V Karlíně žijeme – a slavíme!**